

Sygn. akt V GC 437/16 upr

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Elblągu V Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący- SSR Marlena Brzozowska

Protokolant- stażysta J. T.

po rozpoznaniu w dniu 14 czerwca 2016 roku w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej we W.

przeciwko P. D.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego P. D. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej we W. kwotę 409,54 zł (czterysta dziewięć złotych pięćdziesiąt cztery grosze) wraz z odsetkami od kwot:

- 121,77 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 13.03.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;

- 121,77 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 14.04.2015 roku do dnia 31.12.2015 roku oraz z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 01.01.2016 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 150,00 zł (sto pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka Akcyjna we W. w elektronicznym postępowaniu upominawczym wniesionym dnia 15.01.2016r. domagała się wydania nakazu zapłaty, w którym sąd nakaże pozwanemu P. D. zapłatę kwoty 409,54zł z odsetkami ustawowymi od poszczególnych kwot wskazanych w pozwie oraz koszty procesu. W uzasadnieniu pozwu powódka podała, iż strony zawarły umowę bezpieczeństwa prawnego wraz z certyfikatem jakości ochrony prawnej i windykacji, na podstawie której powódce przysługiwało wynagrodzenie miesięczne w wysokości 121,77zł brutto. Powódka wystawiła z tego tytułu faktury których domagała się zapłaty, ponadto doliczyła kwotę odpowiadającą 40Euro, jako rekompensatę za koszty odzyskiwania należności na podstawie art.10.ust.1 ustawy z dnia 08.03.2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Postanowieniem z dnia 8.03.2015r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie przekazał rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Elblągu wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu.

Po przekazaniu sprawy powódka podtrzymała swoje żądanie w całości precyzując, że domaga się odsetek ustawowych za opóźnienie w płatności poszczególnych faktur za okres od dnia wymagalności do 31.12.2015r., a za dalszym okresie odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych.

Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew, nie stawił się na rozprawę i nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje

W dniu 3 października 2013r. powódka reprezentowana przez pełnomocnika M. K. zawarła z pozwanym umowę oznaczoną jako „Pakiet prawno-finansowy 99”, której przedmiotem jest udzielanie konsultacji z zakresu dziedzin prawa związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz udzielanie informacji finansowych (§1 pkt 2.). W okresie pierwszych 30 dni bezpłatne miały być udzielane telefoniczne konsultacje prawne z zakresu dziedzin prawa związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz udzielanie informacji finansowych. Z pominięciem pierwszych 30 dni obowiązywania umowy w umowie określono wysokość miesięcznego abonamentu w wysokości 99,00 zł netto za nielimitowane prawne konsultacje telefoniczne, obsługę prawną tj. sporządzenie umów, opinii itp. w limicie 3 godziny kwartalnie (tj. 1 godzina miesięcznie), bezpłatne przyjęcie spraw do polubownej windykacji, z zaznaczeniem wynagrodzenia za skuteczną windykację w wysokości 6,9% oraz bezpłatne sprowadzanie kontrahentów w ilości 6 kwartalnie (tj. 2 miesięcznie) (§2 pkt 1.). Kolejne zapisy dotyczyły wysokości dodatkowego wynagrodzenia za inne zleczone czynności, m.in. za skierowanie sprawy do windykacji, zastępstwa w postępowaniu sądowym, za przekroczenie przyznanego limitu godzin (§2 pkt. 2. – 8.). Zawarto też zapis, że wynagrodzenie będzie płatne z góry w terminie 10 dni od daty wystawienia faktury (§2 pkt 14.). Czas trwania umowy określony został na dwanaście miesięcy począwszy od podpisania umowy, z automatycznym każdorazowym przedłużeniem na kolejne dwanaście miesięcy z przypadku braku pisemnego wypowiedzenia złożonego przed upływem okresu obowiązywania umowy. Klient otrzymać miał „certyfikat jakości ochrony prawnej i windykacji” oraz elektroniczną pieczęć prewencyjną (§1 pkt 3.). W umowie przewidziano możliwość rozwiązania umowy przez spółkę ze skutkiem natychmiastowym w przypadku opóźnień z płatności. W postanowieniach końcowych zawarto zapis, że niezależnie od przyczyn rozwiązania umowy klient traci uprawnienie do korzystania z elektronicznego „certyfikatu jakości ochrony prawnej i windykacji” oraz elektronicznej pieczęci prewencyjnej. Umowa zawarta została na okres dwunastu miesięcy począwszy od dnia jej podpisania, zastrzeżona że umowa będzie każdorazowo przedłużana na kolejne dwanaście miesięcy w przypadku gdy klient nie złoży pisemnego oświadczenia o wypowiedzeniu umowy przed upływem okresu obowiązywania (§3).

/dowód: umowna k. 9-10/

W kolejnym roku obowiązywania umowy, dnia 2.03.2015r. powód wystawił fakturę nr (...) za marzec 2015r. na kwotę 99,00zł netto/121,77 zł brutto, z terminem płatności 12.03.2015r., W dniu 1.04.2015r. powódka wystawiła kolejną fakturę VAT nr (...) na kwotę 121,77 zł za marzec 2015r. z terminem płatności 11.04.2015r. Wobec braku zapłaty, dnia 17.04.2015r. powódka skierowała do pozwanego monit. /niesporne, nadto faktury k.,12-13, monit k.11/

W myśl dyspozycji przepisu art.232 k.p.c. strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok SN z 17.12.1996r., I CKU 45/96). Wszelkie, bowiem zaniechania w zakresie inicjatywy dowodowej ocenione być muszą jako zawinione przez stronę./zob. wyrok SA w Katowicach z dnia 13.10.2009r., sygn. akt V ACa 377/09/

Zgodnie z zasadą kontradyktoryjności ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne, co oznacza, że na powódce spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jej roszczenie (art.6 k.c.) (zob. SN wyrok z 03.10. 1969 r., II PR 313/69, LexPolonica nr 317731, OSNCP 1979, nr 9, poz. 147), a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających wnioski o oddalenie powództwa (tak SN w wyroku z 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, LexPolonica nr 318337).

Zgodnie z przepisem art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są jedynie fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie, zaś zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, gdy nie budziły one wątpliwości sądu. Ustalone a opisane wyżej okoliczności oparto na tych twierdzeniach stron, które nie były kwestionowane przez stronę przeciwną.

Na podstawie art. 339§1 k.p.c. wydany został wyrok zaoczny z uwagi na to, że pozwany nie stawiał się na rozprawę, nie złożył odpowiedzi na pozew. Przepis art.339§2 k.p.c. stanowi, że w przypadku gdy pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny przyjmując się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Milczenie pozwanego z art. 339 § 2 k.p.c. jest zbliżone w swych skutkach do przyznania okoliczności faktycznych (art.229 k.p.c.). Art. 339 § 2 k.p.c. pozwala przyjąć za prawdziwe okoliczności faktyczne przytoczone przez powoda, jeżeli nie budzą uzasadnionych wątpliwości co do zgodności z prawdziwym stanem rzeczy (por. orz. SN z 2 kwietnia 1973 r., III CRN 59/73, Biul. SN 1974, nr 1, poz. 4). Uznanie jednak za prawdziwe twierdzeń pozwu nie zwalnia sądu od oceny zasadności żądania opartego na tych twierdzeniach (por. orz. SN z 15 września 1967 r., III CRN 175/67, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 142 oraz z 21 maja 1971 r., III CRN 99/71, Biul. SN 1971, nr 7-8, poz. 123; orz. SN z 15 marca 1996 r., I CRN 26/96, OSNC 1996, nr 7-8, poz. 108 oraz orz. SN z 31 marca 1999 r., I CKU 176/97, Prok. i Pr. 1999, nr 9, s. 30). Przepis ten wprowadza swoiste domniemanie zgodności twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, nie zwalnia jednak powoda od przytoczenia faktów, które są niezbędne do dokonania subsumpcji materialnoprawnej, stanowiącej faktyczną i materialnoprawną podstawę wyroku. Sąd obowiązany jest bowiem, nawet przy uznaniu twierdzeń powoda za prawdziwe, dokonać prawidłowej oceny zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach, z punktu widzenia prawa materialnego. Stanowisko takie nie budzi wątpliwości w nauce prawa i znalazło wyraz w orzecznictwie Sądu Najwyższego (patrz: wyrok z dnia 15 września 1967 r. III CRN 175/67 OSNCP 1968/8-9 poz. 142 oraz wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 6 czerwca 1997 r., I CKU 87/97). Sąd przyjął, że "przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości" (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 18 lutego 1972 r. III CRN 539/71 OSNCP 1972/7-8 poz. 150).

Umowa zawarta przez strony należy zakwalifikować jako umowę o świadczenie usług, do której mają zastosowanie przepisy art. 734 in.(art.750 k.c.). Umowa taka może zostać zawarta w każdy sposób, jaki dla umów przewiduje Kodeks cywilny (art.66-72¹ k.c.). Regułą w polskim prawie jest dowolność sposobu dokonywania czynności prawnych (art.60 k.c.). Jedynie w odniesieniu do umów zobowiązujących i rozporządzających do przeniesienia własności nieruchomości wymagana jest forma aktu notarialnego. Obowiązkiem dającego zlecenie jest zapłata umówionego wynagrodzenia (art.735 k.c.). Wysokość wynagrodzenia potwierdzają zapisu umowy, z której wynika że ustalone zostało w wysokości 99 zł netto, płatne miesięcznie. Żądana kwota odpowiada się tej wysokości. Pozwany nie kwestionował faktu zawarcia umowy, nie twierdził aby umowa została wypowiedziana, bądź rozwiązana, nie twierdził też, aby wiarygodność powoda wygasła. Mając powyższe na uwadze, przyjmując za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie wobec braku uzasadnionych wątpliwości na mocy art.735 k.c. w zw. z art. 750 k.c. orzeczono, jak w sentencji wyroku (pkt I), zasądzono należną kwotę w pkt I wyroku wraz z odsetkami za opóźnienie.

W punkcie I rozstrzygnięto również o roszczeniu odsetkowym. Na podstawie art. 481 § 1 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W dniu 1 stycznia 2016r. weszła w życie ustawa z dnia 9 października 2015r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1830), która znówelizowała m.in. zarówno przepisy tej ustawy, jak i art. 481 k.c. Zastosowanie mają przepisy tej ustawy w brzmieniu sprzed nowelizacji wchodzącej w życie 1 stycznia 2016 r., co wynika z art. 55 ust. 1 ustawy nowelizującej z dnia 9 października 2015 r., który stanowi, że do transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Zakres zastosowania u.t.z. określa

art. 2 u.t.z., który w punkcie pierwszym stanowi, że ustawę stosuje się transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.). Przez transakcję handlową należy rozumieć umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością (art. 4 pkt 1 u.t.z.) W sprawie nie budziło wątpliwości, że występujące w sprawie strony są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 2 ust. 1 u.t.z. i zawarły transakcję handlową w rozumieniu art. 4 pkt 1 u.t.z. Zgodnie z art. 56 tej ustawy do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Ustawa o u.t.z. wprowadza ustawową możliwość domagania się odsetek po upływie określonego terminu od dnia spełnienia świadczenia Przepis art. 7 ust. 1 u.t.z. stanowił, że w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki w wysokości odsetek za zwłokę określanej na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.), chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie; 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie albo wezwaniu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 i 3. Wprawdzie powód w żądaniu wskazał, że za okres do 31.12.2015r. domaga się odsetek ustawowych, a nie według art. art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, jednakże w istocie jest to kwestia redakcyjna, gdyż za ten okres wysokość odsetek podatkowych oraz odsetek ustawowych oraz była taka sama i wynosiła 8%. Uwzględniając żądanie powoda i tę zmianę Sąd zasądził odsetki od poszczególnych dat wymagalności.

W części dotyczącej żądania zapłaty równowartości 40 euro podstawę prawną orzeczenia stanowi art.10 ww. ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 684), w brzmieniu sprzed nowelizacji wchodzącej w życie 1 stycznia 2016 r. Zgodnie z art. 10 ust. 1 u.t.z. wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o którym mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, bez wezwania, przysługuje od dłużnika z tytułu rekompensaty za koszty odzyskiwania należności równowartość kwoty 40 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne. Zdaniem Sądu Najwyższego wyrażonym w uchwale z dnia 11 grudnia 2015 r., sygn. III CZP 94/15 (opubl. L.) rekompensata za koszty odzyskiwania należności w wysokości 40 euro, przewidziana w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz.U. 2013, poz. 403), przysługuje wierzycielowi bez konieczności wykazania, że koszty te zostały poniesione. Roszczenie o rekompensatę w wysokości 40 euro powstaje po upływie terminów zapłaty ustalonych w umowie lub ustalonych zgodnie z art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 4 tej ustawy. W uzasadnieniu przytoczonej uchwały Sąd Najwyższy stwierdza, że „ (...) wierzycielowi zawsze należy się równowartość 40 euro gdy nabył on uprawnienie do odsetek, na skutek nie zapłacenia przez dłużnika świadczenia w terminach określonych umową stron lub wprost przepisami ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych”.

W art. 10 ust. 1 u.t.z. mowa o „nabyciu uprawnienia do odsetek określonych w art. 7 ust. 1 u.t.z. oraz art. 8 u.t.z.”, czyli uprawnienia do odsetek za zwłokę określanych na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.). Zobowiązanie wynikające z transakcji handlowej zawartej między stronami będącymi przedsiębiorcami miało charakter terminowy, zatem w rozpoznawanej sprawie znajdzie zastosowanie ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016r. Rekompensata 40 euro przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne należy się bez względu na to, czy jakiegokolwiek koszty związane z odzyskiwaniem należności zostały przez wierzyciela poniesione. Warunkiem jej zasądzenia jest jedynie powstanie uprawnienia wierzyciela do nabycia odsetek za zwłokę określanych na podstawie art. 56 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.). Powód uzyskał uprawnienie do tych odsetek w chwili uchybienia przez pozwanego terminom zapłaty, nie było bowiem sporne, że wierzyciel spełnił swoje świadczenie i nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie (art. 7 ust. 1 u.t.z.).

O kosztach orzeczono na podstawie art.98 k.p.c., w którym ustawodawca zawarł dwie podstawowe zasady rozstrzygnięcia o kosztach procesu tj. zasadę odpowiedzialności za wynik procesu oraz zasadę kosztów niezbędnych i celowych. Pierwsza z tych zasad oznacza, że strona, która sprawę przegrała obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi poniesione przez niego koszty procesu. Natomiast z drugiej zasady wynika, że przeciwnik, co prawda zwraca poniesione koszty, jednak tylko te, które były niezbędne do celowego dochodzenia praw lub celowej obrony. Za takie koszty po stronie powódki należało uznać opłatę sądową od pozwu w wysokości 30,00zł, koszty zastępstwa prawnego w wysokości odpowiadającej stawce minimalnej określonej §6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie w wysokości 120zł.

Na podstawie art. 333§1 pkt 3 k.p.c. wyrokowi zaocznemu nadano rygor natychmiastowej wykonalności.